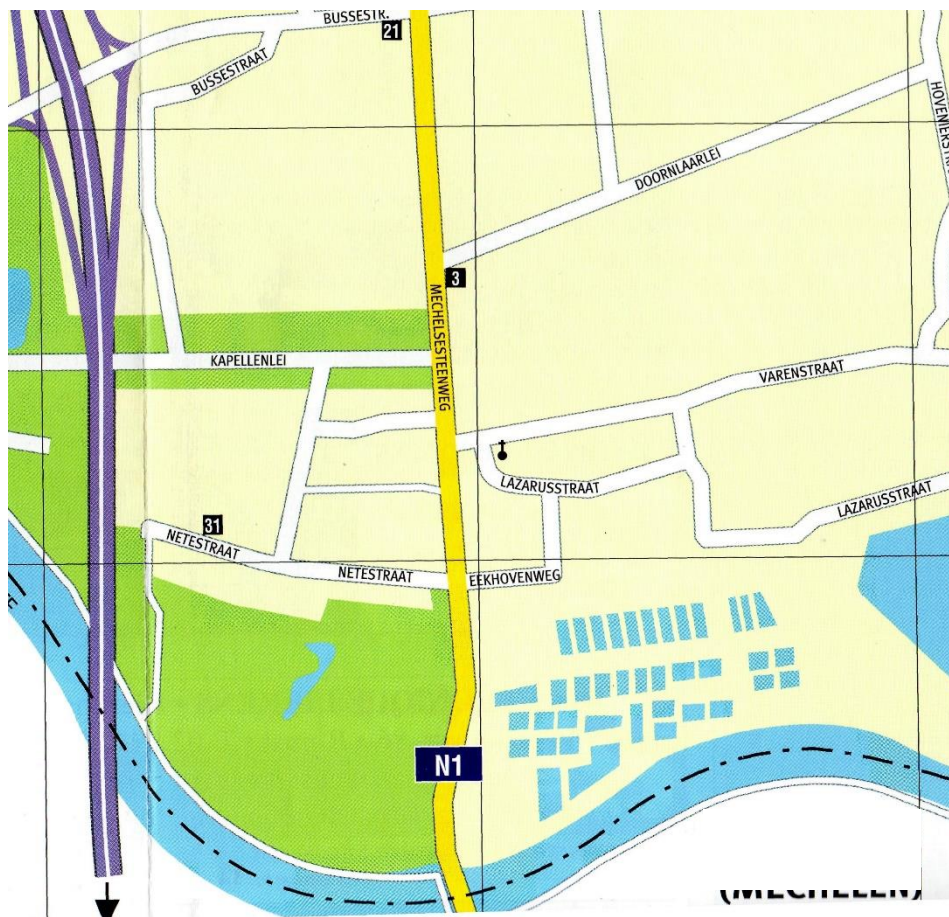

DE WIJK LAZERNIJ EN HAAR HANDELSZAKEN IN RUMST

De wijk Lazernij van de gemeente Rumst was reeds gekend in de 15e eeuw, namelijk door de bouw in 1460 van een kapel, lazaretten en haar leprozerie. Dit was een afgesloten gemeenschap voor melaatse personen. Alles was het werk van een melaatse officier van Karel de Stoute, Vandercruyse. De onderstaande tekst is geput uit de Rumesta-uitgave "Rumst en Nederland, wandelen langs onverwachte raakpunten".

Pieter Vandercruyse, een Rumstse officier van Karel de Stoute, keerde nadat hij door de melaatsheid was aangetast terug naar zijn geboorteplaats.

Vermits een melaatse zich niet naar de parochiekerk mocht begeven, en daarenboven uitgestoten was uit de gemeenschap, ontbrak het hem aan geestelijke bijstand. Pieter Vandercruyse trachtte dan ook vrij snel een eigen kapel te bekomen. Hij liet in 1460 een kapel bouwen, ter ere van de H. Lazarus.

Naast de kapel stonden het leprozenhuis en een aantal melaatsenhutten, de plaatsen waar de melaatsen verzorgd werden (en verplicht moesten verblijven). Verder was er ook nog een woonst voor de verzorgers.

In de zestiende eeuw was het aantal leprozen in onze gewesten zeer sterk gedaald door betere hygiënische omstandigheden. Maar de lazaruskapel werd wel druk bezocht als bedevaartsoord

tegen besmettelijke ziekten. Er mocht trouwens een "lazarustol" geheven worden die diende tot onderhoud van de kapel.

*De lazernij en de lazaruskapel werden volledig verwoest in 1580 tijdens de godsdienstoorlogen tussen de **Hollanders (de Geuzen) en de Zuidelijke Nederlanden, die onder het bewind van de Spanjaarden stonden.***

De lazaruskapel werd in het begin van de zeventiende eeuw, toen het wat rustiger werd in onze streken, heropgebouwd, en de tol die tijdens de onlusten in onbruik was gebruikt, werd weer ingevoerd.

Er was in deze wijk eveneens een kasteel "Eeckhoven", vermoedelijk stammend uit de 12e eeuw, en gebouwd op het grondgebied van de huidige waterwerken. Het kasteel is reeds lang afgebroken.

Het is eveneens een historisch gegeven dat er op de Lazernij een bevolking woonde van noeste werkers: hoveniers, landbouwers, handelaars en herberguitbaters. De wijk ligt op de grens van de gemeente en de inwoners voelden (en voelen) zich niet altijd voldoende gewaardeerd door de diverse gemeentebesturen.

De meeste vroegere en huidige handelszaken bevonden zich langs de rijksweg N1, de Mechelsesteenweg. Hierbij een overzicht dat begint aan het kruispunt op de Vosberg, komende vanuit Kontich, en dat zich situeert vanaf de jaren vijftig, in sommige gevallen tot op heden. We starten aan de linkerzijde van de weg:

- Allereerst was er het café uitgebaat door Jef De Vos en Ludovica Verhoeven.
- Daarnaast is er nu nog "Pronel", een handel in relatiegeschenken van Nelly De Vos, kleindochter van café-uitbater Jef De Vos.
- Verderop richting Mechelen was er café-dancing Breughel, en later op dezelfde plaats een benzinstation met shop. Nu is er een carwash gevestigd.
- Een klein beetje verder is nu "J.M. security" gevestigd.
- Ter hoogte van de Doornlaarlei vonden we de meubelwinkel "Het Meubelpaleis". Deze zaak verhuisde later naar Mechelen en thans is op deze plaats de bouwfirma Verelst gevestigd met aanpalend bureel voor de aankoop en verkoop van bouwgronden.
- Wat verder was de beenhouwerij van Sis en Angèle Hofmans en ernaast de fietsenhandel van Albert Van Buggenhout-Van Aken. Het was eveneens een ijssalon.
- Weer ernaast was een heel oud winkeltje, van August Verbist en Anna Van Helshoecht. Albert was een zwaar verminkte uit de Eerste Wereldoorlog. Ze verkochten allerlei winkelwaren, zoals bijvoorbeeld olie en confituur. Alles was er opgeslagen in grote dozen en potten en men moest zelf flessen of potten meebrengen.
- En nogmaals ernaast was er de herberg, winkel en feestzaal "bij Juul van Trien", van Jules Van der Auwera en Els Peeters. Toen winkel en zaal werden gesloten was het een plaats voor de bijeenkomsten van de Getuigen van Jehova.

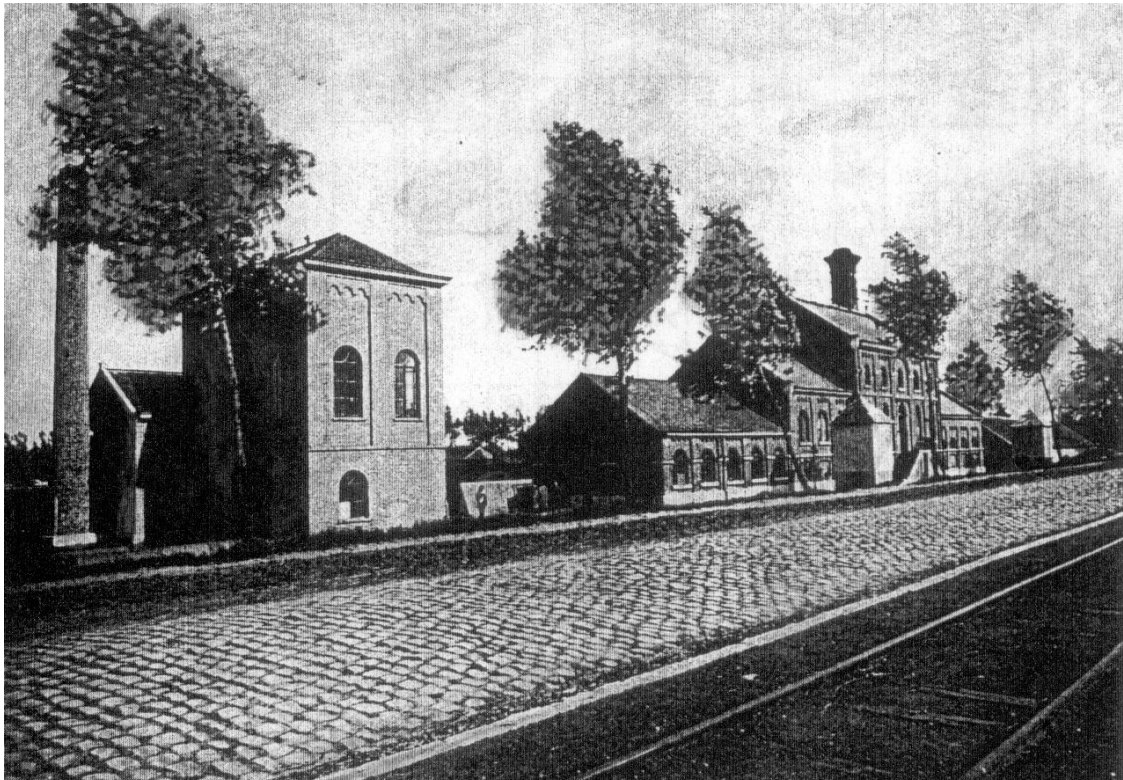
- Het volgende huis was de kruidenierswinkel van Emiel Janssens-Gellens, later omgevormd tot Welvaartwinkel. Nog later vestigde zich er de kapperszaak van Maria Hofmans en Cobos, gevolgd door een andere kapperszaak. Nu is het een bouwval.
- Een beetje verder vonden we het café “Maddy en Simonne”.
- Voorbij de Varenstraat baatten Jan Peeters en Lis Claes een feestzaal uit, “het Hof van Lachenen”, bij Jan van de Stanne, met liggende wipmaatschappij en duivenlokaal. Na Jan van de Stanne zijn er nog enkele andere uitbaters geweest onder wie Berre en Jeanne Claes. Nu is “het Hofke van Lachenen” een gezellige bruine kroeg, uitgebaat door Philippe.
- Naast het huidige Hofke van Lachenen was er al in 1845 een boerderij met café, uitgerust met een bareel over de weg. Om te passeren moest er tol betaald worden.
- Ten slotte was er even vóór de Eeckhovenweg nog een café, genaamd “Tilt”, en net voor de Walembrug waren en zijn nog steeds de Antwerpse Waterwerken (AWW, nu Waterlink) gevestigd.

We steken nu de straat over en keren terug richting Vosberg:

- Het eerste huis aan de hoek van de Netestraat was, lang geleden, een café uitgebaat door L. Van der Auwera en Maria De Groof.
- Een paar huizen verder hadden Jan Laenen-Selderslaghs een handel (geen winkel) in kaas.
- Een beetje verder vonden we glazenmaker Tist Reussens-Van Onckelen.
- Weer wat verder woonde een vrachtvoerder, “Solo” genoemd. Later was er op dezelfde plaats een Stock Américain en nu vinden we er de firma Borintrans, handelend in mobilhomes.

- De volgende handel was de bakkerij van Asselberghs. Deze bezat ook een kleine autobus, die ook voor georganiseerde uitstappen werd gebruikt. Later was er op dezelfde plaats nog de bakkerij van Frans Wouters-De Wachter, afkomstig uit Boom.
- Een paar huizen ernaast woonde J.B. Claes, reparateur van radio's en tv-toestellen. Zo komen we bij café "De Wachtzaal" van Felix Heylen en Maria Leontina De Vos. Felix was werknemer bij "den tram". Later werd het fietsenhandel Seghers en nog later vonden we er een koude bakker.
- Vervolgens was er de kapperszaak van Van Bogaert-Van Buggenhout "bij Marie-José" en wat verder de kruidenierswinkel uitgebaat door de kinderen van Juul van Trien, hoofdzakelijk door dochter Josephine.
- Aan de hoek van de Kapellelei was er café "Het Sas" en er vlakbij de kapperszaak van Paul en Mathilde De Roovere.
- Nog steeds richting Vosberg vonden we de bloemenzaak "Hannes", later een stapelplaats voor goederen in beslag genomen door curatoren, en nog later een nog niet zo lang geleden gesloten magazijn voor opslag van diverse goederen.

Een oud beeld van de Antwerpse waterwerken

- Ten slotte zijn er nu nog, richting kruispunt, enkele zaken gevestigd: een waterbeddenhandel "Aqua-relax", een wijnzaak, Quadro ramen en deuren en Cornelis bedding.

Behalve langsheen de Mechelsesteenweg waren ook in de andere straten van de wijk een aantal handelszaken gevestigd:

In de Doornlaarlei:

- Woonde ongeveer halweg de familie Op de Weerd-Claes, beter gekend als Raymond en Jeanine, met hun melktoer en varkenskwekerij.
- Een beetje verder was er de handel van Çois Van den Broek, die voor de Boerenbond een handel dreef in meststoffen.
- Achteraan in de straat was er de hondenschool van Jean Gols.

In de Varenstraat was er:

- Café “Het Pleintje” van de familie Schelkens-Goossens, met zaal en liggende wip.
- Een bierhandel van de familie Jan Janssens-Van Hoof.
- De bank Anhyp van Aloïs Bernaerts.
- Een groente- en fruitwinkel van Paul De Swert.
- Een groentehandel van Albert De Swert-Rosa Ceuppens.
- Een kippenkwekerij van Albert Luycks-Rosa De Keyser.
- Café Veehandel van Fr. Mariën-Rosalie Van Hoof, met naast het café een houten bollebaan
- Bloemenkweker Hannes, die later een winkel opende op de Mechelsesteenweg.
- Het fruitwinkeltje van Staf en Marie-Louise Weckhuysen-Vermeulen.

In de Hoveniersstraat was er vooraan de hooi- en strohandel en vervoer L. Van Ooyen. Halweg vonden we de kippenkwekerij Van Den Bosch.

In de Lazarusstraat: vinden we thans het keramiekatelier van De Bie en Van Gucht, en de kunstkring Lazernij.

In de Eeckhovenweg:

- Vroeger het keramiekatelier De Bie en Van Gucht, verhuisd naar de Lazarusstraat.
- Het groot magazijn van Waterlink.

De Netestraat had en heeft ook heel wat handelaars:

- Het verzekeringskantoor.
- BS belettering raamfolies en textielbedrukking, nog steeds actief.
- Sanitairwerken “Het lekkend kraantje”.
- Geonet tuinwerken en zwembaden, nog steeds actief.
- Voegwerken Dennis Huych.
- Sooi Van Camp, kuiper, maker van houten biertonnen.
- Boerderij en café “Jaar 1900”.
- De Ceulaer, vellen en snoeien van bomen, nog steeds actief.
- Kinderopvang.
- Advocatenkantoor L. Coremans.

Het zijstraatje links van de Mechelsesteenweg, komende van Mechelen, dat vroeger Kapellelei heette en nu Mechelsesteenweg:

- Van Herck – Goossens, vervoer van aardappelen. Nu is er “Blinky” gevestigd, een firma voor karweiwerken en een strijkatelier.

- Het huidige magazijn van de gebroeders Nijs Elektro.
- Nico Van Kerkhoven, las- en tuinwerken, nog steeds actief.
- Frank De Voecht, schilderwerken.

De Kapellelei Imondt ui in de Mechelsesteenweg:

- Robert Vereycken en zonen, internationaal transport.
- Tennisclub "De Zwaluw" van Stan Peet, nog volop in werking.

Ward Mariën

Ten slotte vermelden we nog een aantal sportievelingen uit de wijk, vooral dan wielrenners: Ward Mariën, Çois Van den Bosch, Désiré Van Buggenhout, Eric Van Lent, Frans en Rik Luyckx, Willy De Hondt, Jochen Feremans, Ruben Lauwers, Lennert De Vos, Geoffry Daelemans. Verder de nog actieve Fien De Ceulaer (miniem). Bekend zijn zeker ook kanovaarder Ward Van der Donck en boogschutter op doel René De Hondt.

Frans De Keyser

